

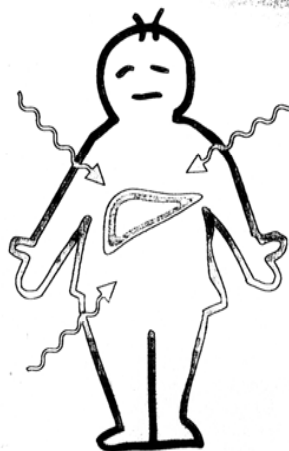
Hronični hepatitis C

Pitanja i odgovori

Šta je hepatitis?

Hepatitis je zapaljenje jetre, organa koji obavlja brojne vitalne funkcije i može biti uzrokovano brojnim faktorima, ali najčešće virusima. Postoji nekoliko tipova virusnog hepatitisa: A, B, C, D, E, F, G, ali se danas sa sigurnošću može reći da samo HBV, HCV (Hepatitis C Virus) i HOV mogu dati hronično oštećenje jetre, koje traje duže od 6 meseci od momenta infekcije.

A B C D E F G

Mnogi inficirani hepatitis C virusom inicijalno nemaju znake bolesti, ali se tokom godina mogu razviti ozbiljna oštećenja jetre kao što su ciroza (zamena normalnog tkiva jetre, ožiljnim koje postaje afunkcionalno) i maligni tumor jetre (rak jetre). Hepatitis C ima 6 genotipova: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Genotipovi 1, 4, 5, 6, se teže leče i zahtevaju 48 nedelja terapije, dok genotipovi 2, 3 zahtevaju 24 nedelje terapije jer se lakše leče.

Koji su simptomi bolesti?

Najveći broj inficiranih nema nikakve simptome hepatitis C virusne infekcije (tiha bolest). Najčešći simptomi, ako su prisutni, su slični simptomima gripa, i osećaja stalnog umora.

Kako sam se zarazio?

Putevi prenošenja hepatitis C virusne infekcije

Ljudi obično dobiju hepatitis C:

- Putem zaražene krvi i krvnih produkata tokom transfuzije (pre 1991. godine)
- U slučajevima kad njihova krv dođe u kontakt sa zaraženom krvi (npr. korišćenjem istog brijača, makazica, četkice za zube i dr.)
- U svim situacijama kada se koristi loše sterilisana oprema, kao na primer pri:
 - korišćenju zaražene igle ili opreme prilikom ubrizgavanja leka/droge
 - povredama iglom (npr. kod medicinskih sestara koje daju injekcije)
 - stomatološkim intervencijama
 - korišćenju nesterilisane opreme za tetoviranje ili ukrašavanje tela (parsing)
- Preko visoko-rizičnih seksualnih aktivnosti koje izazivaju krvarenje
- Usled zajedničkog korišćenja ličnih sredstava za higijenu
- Virus se retko prenosi sa majke na novorođenče
- Kod mnogih je način prenošenja nepoznat

Kako treba da se ponašam ako imam hronični hepatitis C?

- Započnite lečenje na vreme. tako ćete izbeći brojne komplikacije i uspešno zaustaviti dalji razvoj bolesti
- Najvažnije je shvatiti prirodu bolesti, informisati se o načinu zaštite, zaštite najbliže familije, načinu i dužini lečenja
- Vakcinisati se protiv hepatitisa B i hepatitisa A
- Hraniti se zdravo, kontrolisati telesnu težinu
- Redovno se kontrolisati kod svog lekara
- Odmatrati se kada se javi zamor
- Ne konzumirati alkoholna pića. ne upotrebljavati drogu
- Konsultovati svog lekara pri uzimanju drugih lekova

Koji će mi testovi biti potrebni?

Testovi funkcije jetre

Enzimi jetre koji se najčešće mere su ALT (alanin aminotransferaza) i AST (aspartat aminotransferaza). Njihovi nivoi u krvi se povećavaju kad je jetra oštećena.

Testovi na antitela

Antitela su proteini u krvi koje organizam stvara radi borbe protiv infekcije, Prisustvo u krvi antitela na virus hepatitisa C (anti-HCV) pokazuje da li ste inficirani virusom hepatitisa C.

PCR testovi

PCR je test lančane reakcije polimerizacije koji se koristi da bi se otkrilo prisustvo virusa hepatitisa C u krvi. Postoje dve vrste ovog testa:

- Kvalitativni PCR test proverava da li imate virus u krvi - može da otkriva male nivoe virusa u krvi
- Kvantitativni PCR test meri količinu virusa u krvi

Preporučeno je da se uradi PCR pre, tokom i nakon završetka terapije (3, 6, 12 i 24 meseca)

Testovi određivanja genotipa virusa

Određivanjem vrste genotipa (obeležениh brojevima od 1 do 6) određuje se dužina terapije i procenjuje uspešnost lečenja.

Biopsija jetre

Biopsija jetre je medicinska procedura koja podrazumeva uzimanje tkiva jetre (iglom kroz kožu) radi ispitivanja i procene oštećenja jetre. Ovo je rutinska, bezopasna i kratkotrajna procedura koja je neophodna za postavljanje definitivne dijagnoze hroničnog hepatitisa C.

Koji tipovi terapije su dostupni?

Postoje dva leka koja su odobrena za lečenje hroničnog hepatitisa C - interferon i ribavirin.

- **Interferon**

Interferon je prirodni protein koji organizam proizvodi radi odbrane od infekcija izazvanih virusima. Organizam ne proizvodi dovoljno interferona da bi eliminisao hepatitis C tako da je uzimanje ovog proteina u obliku supkutane injekcije način da se eliminiše virus.

Postoje dva oblika interferona za terapijsku primenu:

- Konvencionalni interferon - Interferon alfa-2a (Roferoni-A) - mora se ubrizgavati najmanje tri puta nedeljno,
- Pegilovani, novi, unapređeni tip interferona – PEGASYS (peginterferon alfa-2a [40KD]).

Pegilovani interferon deluje bolje od konvencionalnog interferona kad je u pitanju eliminacija virusa jer ostaje u organizmu na nivou koji sprečava virus da se umnožava i jednostavniji je za korišćenje jer se ubrizgava samo jednom nedeljno.

- **Ribavirin**

Drugi antivirusni lek - ribavirin (COPEGUS) koji se uzima oralno dva puta dnevno, sam po sebi nije efikasan u lečenju hepatitis C virusne infekcije, ali u kombinaciji sa Pegasys-om danas predstavlja standardnu terapiju u lečenju hroničnog hepatitisa C i kompenzovane ciroze jetre.

Kombinovana terapija (Pegasys + Copegus) je najefikasnija jer:

- Pruža najveću šansu za izlečenje
- Smanjuje zapaljenje u jetri i progresiju fibroze
- Zaustavlja progresiju bolesti u cirozu i rak jetre

Vaš lekar će izabrati terapiju koja je najbolja za vas na osnovu vašeg zdravstvenog stanja.